

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΑ
ΔΕΛΤΙΑ

Μάιος – Αύγουστος 2019

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
■ Νόμος για τη μη ένταξη στο εισόδημα προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ και την προστασία τους από την κατάσχεση και τον συμψηφισμό	6
■ Αναγωγή αναδρομικών ποσών σε μηνιαία καταβολή πριν από την κατάσχεση	8
■ Αίτημα έφηβης λόγω δημοσιοποίησης βίντεο με προσωπικά της δεδομένα, σε πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης	9
■ Καταλογισμός αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών	10
■ Κατασχέσεις ποσών ακατάσχετων κοινωνικών παροχών από κοινούς τραπεζικούς λογαριασμούς	11
■ Εις διπλούν παρακράτηση οφειλής.....	12
■ Αναδρομική παύση εργασιών επιχείρησης μετά από 20 χρόνια.....	13
■ Εφαρμογή δικαστικής απόφασης από Δήμο.....	14
■ Απαλοιφή όρου από προκήρυξη	15
■ Πρόστιμο σε ξενοδοχειακή εταιρεία λόγω άρνησής της να προσλάβει εργαζόμενο με αναπηρία	16
■ Επιστροφή ποσού που είχε κατασχεθεί από Δήμο για οφειλές συνδικαιούχου του τραπεζικού λογαριασμού.....	17
■ Προστασία από έξωση αιτούντος άσυλο στο πλαίσιο του προγράμματος στέγασης «ΕΣΤΙΑ».....	18
■ Χορήγηση διαβατηρίου σε αντικατάσταση προηγούμενου που είχε κλαπεί..	19
■ Έκδοση νέου Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης υποψηφίου οδηγού μετά από νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου	20
■ Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μαθητών των Εσπερινών Λυκείων που δεν πληρούν την προϋπόθεση τριετούς φοίτησης	21
■ Αποκατάσταση χώρου απορριμμάτων	22
■ Κατάργηση ορίου ηλικίας σε αγγελίες πρόσληψης προσωπικού	23
■ Μείωση διδάκτρων Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	24
■ Αναγνώριση χρόνου προϋπηρεσίας Αναπληρώτριας Καθηγήτριας	25
■ Βελτίωση συνθηκών λειτουργίας ιδρύματος παιδικής προστασίας.....	26

■ Χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.....	27
■ Χορήγηση αντιγράφου τεχνικής έκθεσης σε πολίτη.....	28
■ Ακύρωση οικονομικής άδειας μονάδας παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και βοηθητικών χώρων.....	29
■ Αντιμετώπιση σοβαρών ψυχο-κοινωνικών προβλημάτων οικογένειας μαθητή ειδικού σχολείου.....	30
■ Σχολική παρακολούθηση χωρίς δυνατότητα ολοκλήρωσης μετεγγραφής...	31
■ Διερεύνηση καταγγελίας για αποξένωση παιδιού διαζευγμένων γονέων από τον πατέρα του.....	32
■ Αίτημα συνδρομής από έφηβες με σοβαρά οικογενειακά και ψυχοσυναισθηματικά προβλήματα.....	33
■ Προστασία υδροβιότοπου.....	34
■ Αναβαθμολόγηση γραπτών μαθητριών και μαθητών στις εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα Πρότυπα σχολεία.....	35
■ Αίτημα συνδρομής από Λύκειο Αττικής.....	36
■ Άρνηση εισόδου αιτούντων άσυλο σε υδροθεραπευτήριο.....	37
■ Εφαρμογή απόφασης Α.Α.Δ.Ε. για την αναβίωση επιχειρήσεων που είχαν εκκρεμότητες τακτοποίησης παγίων στοιχείων.....	38
■ Ανώνυμη καταγγελία για κακοποίηση ανήλικων τέκνων.....	39
■ Αποζημίωση από τα ΕΛ.ΤΑ. σε πολίτη.....	40
■ Καταγγελία περί διάκρισης σε βάρος αλλοδαπών νηπίων.....	41
■ Άρνηση εισόδου αλλοδαπών σε οργανωμένη παραλία δημοτικής επιχείρησης.....	42
■ Χορήγηση βεβαίωσης μονίμου κατοικίας.....	43
■ Απαλλαγή από το κυκλικό ωράριο εργαζόμενης με χρόνια πάθηση.....	44
■ Καταβολή αποζημίωσης λόγω ρυμοτομίας.....	45
■ Απευθείας εξαγορά ιδιοκτησίας στη Ρόδο, δεσμευμένης για αρχαιολογικούς σκοπούς.....	45

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Πιστοί στη δέσμευσή μας για ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διαφάνειας της δράσης της Αρχής, της έγκαιρης και ευρείας πληροφόρησης των πολιτών για τις διοικητικές στρεβλώσεις, τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, τις αδικίες, για την υπέρβαση των οποίων επιστρατεύθηκαν οι διαμεσολαβητικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη, αλλά και της ουσιαστικότερης δημόσιας αποτίμησης της αποτελεσματικότητας της Αρχής, της αυτοδέσμευσης για δημόσια λογοδοσία, παρουσιάζουμε μία ακόμη επιλογή, τη τρίτη κατά σειρά, από υποθέσεις, για τις οποίες η παρέμβαση της Αρχής ολοκληρώθηκε μέσα στο δεύτερο τετράμηνο του 2019.

Οι υποθέσεις παρουσιάζονται με τρόπο ευσύνοπτο. Καταγράφεται το πρόβλημα, η γενεσιουργός αιτία της παρέμβασης του Συνηγόρου, παρουσιάζονται οι βασικοί άξονες των ενεργειών μας, και αποτυπώνεται το αποτέλεσμα, η κατάληξη της υπόθεσης. Με τον τρόπο αυτό, οι αναγνώστες μπορούν να ενημερωθούν για χαρακτηριστικά ζητήματα για τα οποία οι πολίτες προσέφυγαν στις υπηρεσίες της Αρχής, να αξιολογήσουν το είδος και την ποιότητα των παρεμβάσεών μας και να αξιολογήσουν τα αποτελέσματά τους.

Όπως και στα προηγούμενα δελτία, οι υποθέσεις που επελέγησαν καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εκ του συνόλου των τομέων δράσης της Αρχής και αντικατοπτρίζουν σημαντικές πτυχές της ανθρώπινης δράσης, της οικονομικής δραστηριότητας, της κοινωνικής δυναμικής. Μεταξύ αυτών, προβλήματα στη προστασία του περιβάλλοντος, προσβολές στα δικαιώματα των παιδιών και των ηλικιωμένων, των φορολογούμενων, των ασφαλισμένων, των εργαζόμενων και των ανέργων, των ΑμεΑ, των αλλοδαπών κατοίκων της χώρας και των προσφύγων, ελλείμματα στην ορθή διοικητική δράση και πρακτική των υπηρεσιών της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και της αυτοδιοίκησης, δημοτικής και περιφερειακής, με συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη, την παραγωγή, την επιχειρηματική δράση, την κοινωνική συνοχή, την ίδια την ποιότητα της καθημερινότητας όλων. Κεντρική θέση μεταξύ των υποθέσεων για τις οποίες η Αρχή ολοκλήρωσε τη διαμεσολαβητική της δράση κατά το δεύτερο τετράμηνο του έτους εξακολουθούν να κατέχουν παρεμβάσεις για τη διασφάλιση του εισοδήματος των συμπολιτών μας.

Κατευθυντήρια αρχή και σταθερός γνώμονας της συνολικής μας δράσης είναι η εμπέδωση του σεβασμού στις θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου, της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης, της εμπιστοσύνης του διοικούμενου, της

διαφάνειας, της επιείκειας. Για να συμβάλλουμε, στο πλαίσιο του θεσμικού μας ρόλου, της συνταγματικής αποστολής μας και των εκ του νόμου αρμοδιοτήτων μας, στην αναβάθμιση της διοικητικής λειτουργίας και δράσης, στη βελτίωση της καθημερινότητας των κατοίκων της χώρας.

Ανδρέας Ποττάκης

Συνήγορος του Πολίτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δεύτερο τετράμηνο του 2019 (1/5-31/8 2019) ολοκληρώθηκε η επεξεργασία 4.204 αναφορών.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον μεταξύ των αναφορών για τις οποίες σε αυτό το διάστημα ολοκληρώθηκε η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, παρουσιάζει η υπόθεση πολίτη που δικαιώθηκε αφού χρειάστηκε να περιμένει μέχρι και 20 χρόνια αλλά και περιπτώσεις δήμων οι οποίοι αναγκάστηκαν να συμμορφωθούν με δικαστικές αποφάσεις μετά από παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες αναφορές είχαν να κάνουν με τη φορολογική διοίκηση (κατασχέσεις σε προνοιακά δικαιώματα, σε συνδικαιούχους λογαριασμών κ.α) εντούτοις όλο και πιο συχνά καταγράφονται θέματα που αφορούν προστασία ανηλίκων στο διαδίκτυο, διακρίσεις σε βάρος ΑμεΑ, διακρίσεις λόγω εθνικής καταγωγής καθώς και ζητήματα υποστήριξης οικογενειών και μαθητών.

Τέλος από τις ολοκληρωμένες διαμεσολαβήσεις ξεχωρίζουν και όσες αφορούν θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η αποκατάσταση χώρων διάθεσης απορριμμάτων ή η προστασία περιοχών ιδιαίτερης σημασίας, υγροβιοτόπων κ.α

Για τη σύνταξη του παρόντος τετραμηνιαίου δελτίου συνεργάστηκαν μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και συνάδελφοι από τη γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής.

Νόμος για τη μη ένταξη στο εισόδημα προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ και την προστασία τους από την κατάσχεση και τον συμψηφισμό

Ιστορικό | Με αφορμή την υποβολή μεγάλου αριθμού αναφορών από δικαιούχους του επιδόματος στέγασης, διαπιστώθηκε ότι τα αναπηρικά επιδόματα εξακολουθούν να συμπεριλαμβάνονται στο εισόδημα, επειδή προσυμπληρώνονται από τους αρμόδιους για τη χορήγησή τους φορείς ή τους φοροτεχνικούς σε κωδικούς που τα εντάσσουν στα εισοδηματικά όρια. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την υπέρβαση του προβλεπόμενου εισοδηματικού ορίου από τους δικαιούχους και τον κίνδυνο απώλειας του επιδόματος. **Μετά από παρέμβαση της Αρχής, το πρόβλημα επιλύθηκε για το επίδομα στέγασης ad hoc, μέσω της τροποποίησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής των σχετικών αιτήσεων.**

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος, με έγγραφό του στους συναρμόδιους Υπουργούς, τόνισε ότι παραμένει ο κίνδυνος της απώλειας άλλων προνοιακών ή κοινωνικών παροχών καθώς και φορολογικών απαλλαγών, με χαρακτηριστική την περίπτωση της απαλλαγής από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης. **Η Αρχή ζήτησε να επιλυθούν συνολικά όλα τα ανωτέρω προβλήματα μέσω της νομοθετικής ρύθμισης του θέματος και να δοθούν οδηγίες ως προς την αλλαγή των κωδικών του TAXIS ώστε τα αναπηρικά προνοιακά επιδόματα να μην υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια.** Ζήτησε επίσης να ρυθμιστεί με νόμο και η προστασία των επιδομάτων αυτών από την κατάσχεση και τον συμψηφισμό

Έκβαση | Μετά από την παρέμβαση του Συνηγόρου, στον ν. 4611/2019 συμπεριλήφθηκε το άρθρο 81 σύμφωνα με το οποίο «*τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος και δεν φορολογούνται. Το ποσό των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα*».

Ειδικά για το Επίδομα Στέγασης, στο άρθρο 78 του ανωτέρω

νόμου προβλέπεται ότι «...δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται για τον καθορισμό της εισοδηματικής ενίσχυσης ή στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και του Επιδόματος Παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5).».

Ο Συνήγορος θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικές τις ανωτέρω εξελίξεις, επισημαίνει ωστόσο ότι η νέα ρύθμιση θα ισχύσει σε κάθε περίπτωση για τα επιδόματα που θα χορηγηθούν κατά το οικονομικό έτος 2019 και αναμένει από την Α.Α.Δ.Ε. την έκδοση σχετικών οδηγιών τόσο προς τους φορείς χορήγησης των επιδομάτων όσο και προς τους φορολογούμενους και φοροτεχνικούς.

Αναγωγή αναδρομικών ποσών σε μηνιαία καταβολή πριν από την κατάσχεση

Ιστορικό | Ο Συνήγορος έγινε αποδέκτης πλήθους αναφορών με θέμα την κατάσχεση μεγάλων ποσών από τραπεζικούς λογαριασμούς, ακόμη και δηλωμένους ως ακατάσχετους στο TAXIS, επειδή πιστώθηκαν σε αυτούς μεγάλα ποσά προερχόμενα από αναδρομικές καταβολές μισθών, συντάξεων, επιδομάτων ή ετησίων επιδοτήσεων και οι τράπεζες δέσμευσαν τα ποσά χωρίς να κάνουν αναγωγή τους σε μηνιαία καταβολή.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ και ζήτησε να γίνουν αποδεκτές οι Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που αφορούν το θέμα αυτό (κυριότερη η 179/2017 της Ολομέλειας) και προέκυψαν κατόπιν ερωτημάτων της πρώην Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (νυν ΑΑΔΕ). Σύμφωνα με τις Γνωμοδοτήσεις, στις περιπτώσεις αυτές τα πιστωτικά ιδρύματα, πριν δεσμεύσουν ποσά υπέρ των πιστωτών (φορολογικές αρχές ή ασφαλιστικά ταμεία), **οφείλουν να ανάγουν τα συγκεκριμένα ποσά σε μηνιαία καταβολή και να μην τα δεσμεύουν εάν το μηνιαίο ποσό είναι κατώτερο του προστατευόμενου από κατάσχεση μηνιαίου ορίου των 1.250 ευρώ, ανεξαρτήτως του συνολικού ύψους του ποσού.** Ωστόσο, η ΑΑΔΕ ακόμη δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια ούτε έχει ενημερώσει τον Συνήγορο για τις απόψεις της. Αντιθέτως, τόσο η Εθνική Τράπεζα Ελλάδος (Ε.Τ.Ε.), την οποία αφορούν οι Γνωμοδοτήσεις, όσο και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, προς την οποία κοινοποιήθηκαν τα σχετικά έγγραφα, **ανταποκρίθηκαν θετικά και διαβεβαίωσαν ότι οι τράπεζες τηρούν την υποχρέωση αναγωγής σε μηνιαία καταβολή, ανεξαρτήτως του ότι η αρμόδια διοικητική αρχή δεν έχει προβεί σε αποδοχή των γνωμοδοτήσεων.** Επίσης χορήγησαν στην Αρχή σχετική δικαστική απόφαση, με την οποία η Ε.Τ.Ε. δικαιώθηκε σε άσκηση ανακοπής, κατά βεβαιωτικής πράξης του Δημοσίου, ποσού που αντιστοιχούσε σε αναδρομικά σύνταξης, καίτοι ο λογαριασμός δεν είχε δηλωθεί ως ακατάσχετος.

Έκβαση | Ο Συνήγορος του Πολίτη κάλεσε εκ νέου την ΑΑΔΕ να αποδεχθεί τις γνωμοδοτήσεις και να ισχυροποιήσει θεσμικά την προστασία των αναδρομικών ποσών από κατάσχεση, δεδομένου ότι πολύ συχνά ποσά (λ.χ. οι συντάξεις) καταβάλλονται αναδρομικά με μεγάλες καθυστερήσεις.

Αίτημα έφηβης λόγω δημοσιοποίησης βίντεο με προσωπικά της δεδομένα, σε πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης

Ιστορικό | Ενήλικας, στη διάρκεια συνομιλίας μέσω διαδικτύου (chat), βιντεοσκόπησε ανήλικη 17 ετών και ανάρτησε το οπτικοακουστικό υλικό σε λογαριασμό του στην ιστοσελίδα youtube χωρίς τη συναίνεσή της.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος παρείχε συμβουλευτική καθοδήγηση στην έφηβη και υπέδειξε τρόπους επίλυσης του προβλήματος και αφαίρεσης του επίμαχου υλικού από την ιστοσελίδα.

Έκβαση | Με την υποστήριξη της Αρχής, η έφηβη απευθύνθηκε στον ενήλικο και τον προειδοποίησε για όλες τις νομικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης ανάρτησης με γνώμονα της προστασία της εικόνας, της ιδιωτικότητας και της ταυτότητας των ανηλίκων αλλά και τις προβλέψεις του νέου Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR). Επίσης τον ενημέρωσε, σύμφωνα με τις οδηγίες του Συνηγόρου ότι θα ακολουθήσουν καταγγελίες προς τους διαχειριστές των διαδικτυακών κοινωνικών πλατφορμών, με παράλληλη υποβολή αναφοράς στην Δ/νση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος και στην Ελληνική Ανοικτή Γραμμή για το παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο (www.safeline.gr). Η έφηβη, κατά τον παραπάνω τρόπο πέτυχε την αφαίρεση του βίντεο από την ιστοσελίδα και ενημέρωσε άμεσα το Συνήγορο για την θετική έκβαση της υπόθεσής της.

Καταλογισμός αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών

Ιστορικό | Συνταξιούχος ζήτησε τη διαμεσολάβηση της Ανεξάρτητης Αρχής σχετικά με τον καταλογισμό εις βάρος της αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που αντιστοιχούσαν σε συμπληρωματική παροχή από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ επί εξαιτία, ύψους 19.884,27 ευρώ. Στην ανωτέρω αναφορά αναδεικνύεται συγκεκριμένα το ζήτημα της επιβολής καταλογισμού εις βάρος της συνταξιούχου και πιο συγκεκριμένα η προϋπόθεση του δόλου ως προς το αχρεώστητο της παροχής.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του προσπάθειας, απέστειλε πορισματική επιστολή στο αρμόδιο Υποκατάστημα, ζητώντας την επανεξέταση της υπόθεσης και επισημαίνοντας ότι σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, αντίκειται στην αρχή της χρηστής διοίκησης –γενική αρχή που ισχύει στο δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης- η αναζήτηση από τον ασφαλιστικό οργανισμό περιοδικών ασφαλιστικών παροχών μετά την πάροδο εύλογου χρόνου από την είσπραξη τους, αν οι παροχές αυτές έχουν μεν καταβληθεί αχρεωστήτως από τον ασφαλιστικό οργανισμό, ο ασφαλισμένος όμως τις έχει εισπράξει καλοπίστως. Η αναζήτηση των πιο πάνω επιτρέπεται μόνον εφόσον κριθεί ότι αυτός που έχει εισπράξει τα αναζητούμενα ποσά τελούσε κατά την είσπραξή τους σε δόλο έναντι του οργανισμού, η κρίση δε για τη συνδρομή του δόλου πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

Έκβαση | Η Διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του διοικητικού φακέλου και το προσκομιζόμενο έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη έκανε δεκτή την ένσταση της ενδιαφερόμενης, με ανάκληση των διοικητικών πράξεων που είχε εκδώσει και οι οποίες θα επέφεραν δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στην πολίτη.

Κατασχέσεις ποσών ακατάσχετων κοινωνικών παροχών από κοινούς τραπεζικούς λογαριασμούς

Ιστορικό | Από σχετικές αναφορές πολιτών διαπιστώθηκε ότι Υπηρεσίες του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) **δεν επιστρέφουν κατασχθέντα** ποσά καταθέσεων προερχόμενα από ακατάσχετες κοινωνικές παροχές όταν ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο είχαν κατατεθεί αυτά τα ποσά ήταν κοινός, δηλαδή περιλαμβανόταν σε αυτόν όχι μόνον ο δικαιούχος της ακατάσχετης κοινωνικής παροχής αλλά και τρίτο/-α πρόσωπο/-α.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, με έγγραφη διαμεσολάβησή του το 2018, είχε επιτύχει την **έκδοση εκ μέρους του ΚΕΑΟ γενικού εγγράφου** (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ36/04/127/2018), με το οποίο καθιερώθηκε συγκεκριμένη διαδικασία για την επιστροφή κατασχθέντων ποσών καταθέσεων προερχόμενων από ακατάσχετα προνοιακά επιδόματα ή από άλλες ακατάσχετες κοινωνικές παροχές στους νόμιμους λήπτες των παροχών αυτών, μετά από υποβολή σχετικής αίτησης. Συνεχίζοντας τη διαμεσολαβητική αυτή προσπάθεια και για την περίπτωση των κοινών λογαριασμών, η Ανεξάρτητη Αρχή απέστειλε στην Κεντρική Υπηρεσία ΚΕΑΟ νεότερο έγγραφο, με το οποίο ζητά να αναγνωρισθεί ότι πρέπει να επιστρέφονται στους νόμιμους λήπτες τους τα ποσά των ακατάσχετων κοινωνικών παροχών και στις περιπτώσεις που η κατάσχεση είχε επιβληθεί σε κοινό λογαριασμό. Μεταξύ άλλων, η Ανεξάρτητη Αρχή επισημαίνει ότι η άρνηση επιστροφής αυτών των ποσών στις περιπτώσεις των κοινών λογαριασμών οδηγεί στο να μην μπορούν να εξασφαλίσουν την προστασία του παραπάνω γενικού εγγράφου του ΚΕΑΟ πρόσωπα που είναι περισσότερο άξια προστασίας από τους δικαιούχους ατομικών τραπεζικών λογαριασμών, λόγω του ότι οι οφειλές δεν αφορούν αυτά, αλλά συνδικαιούχους λογαριασμών τους.

Έκβαση | Αναμένεται απάντηση του ΚΕΑΟ.

Εις διπλούν παρακράτηση οφειλής

Ιστορικό | Σε πολίτη χορηγήθηκε προσωρινή σύνταξη γήρατος και αναγνωρίστηκε το **δικαίωμα πλασματικής αναγνώρισης χρόνου λόγω τέκνων** και η παρακράτηση ποσών σε 24 ισόποσες δόσεις. Κατά την απονομή οριστικής σύνταξης γήρατος, δεν αναγνωρίστηκε από την εκκαθάριση η παρακράτηση 20 μηνών που είχε λάβει ήδη χώρα, με αποτέλεσμα ο συνταξιούχος να βρεθεί ξανά αντιμέτωπος με το σύνολο της αρχικής οφειλής από την πλασματική αναγνώριση και να του παρακρατηθεί εκ νέου το συνολικό ποσό.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του προσπάθειας, απέστειλε έγγραφο προς την Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ΕΦΚΑ ζητώντας την **επανεξέταση της συνταξιοδοτικής απόφασης** και την επιστροφή του εις διπλούν παρακρατηθέντος ποσού.

Έκβαση | Σε συνέχεια της ένστασης του πολίτη και του εγγράφου της Αρχής, το αρμόδιο Τμήμα Συντάξεων του Φορέα **προέβη σε επανέλεγχο των παρακρατηθέντων ποσών** και απέστειλε στο Τμήμα Εκκαθάρισης της οικείας Διεύθυνσης το σχετικό Υπηρεσιακό Σημείωμα με βάση το οποίο διορθώθηκε η σχετική συνταξιοδοτική απόφαση, επιστρέφοντας άμεσα στον αναφερόμενο τη χρηματική διαφορά που προέκυψε.

Αναδρομική παύση εργασιών επιχείρησης μετά από 20 χρόνια

Ιστορικό | Πολίτης, διατηρούσε **ατομική επιχείρηση στην Κω**, την περίοδο 1993-1998. Οι εργασίες της επιχείρησης δεν έβαιναν καλώς, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να πτώχευσει. Η απόφαση του Πρωτοδικείου περί της πτώχευσης δημοσιεύθηκε το 1998, με δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας της πτώχευσασας στην Καισαριανή, τη δε παύση των εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Κω ανέλαβε πληρεξούσιος λογιστής. Κατόπιν αυτού η πολίτης μετακόμισε στο Κιάτο Κορινθίας όπου διαμένει μέχρι σήμερα, βέβαιη ότι οι εκκρεμότητές της με τη φορολογική διοίκηση είχαν τακτοποιηθεί. Μετά από πολλά έτη η πολίτης διαπίστωσε ότι η εν λόγω επιχείρηση συνέχιζε να φαίνεται ενεργή. Η επικοινωνία της με τη **Δ.Ο.Υ. Κω** δεν απέδωσε καρπούς καθώς οι αρμόδιοι την ενημέρωσαν ότι «η πτώχευση δεν περάστηκε όταν έπρεπε και ότι το σύστημα έχει πλέον κλειδώσει και δεν μπορεί να περαστεί τώρα». Προκειμένου να βρει κάποια λύση και επειδή επιθυμούσε να υπαχθεί στο Νόμο Κατσέλη, η πολίτης ανέθεσε το 2017 την υπόθεση σε δικηγόρο, η οποία όμως μετά από δυο έτη την ενημέρωσε αφενός ότι αδυνατεί να διευθετήσει την υπόθεση, δεδομένου και του μεγάλου αριθμού συνεμπλεκόμενων υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ. Κω, Δ.Ο.Υ. Ρόδου, Δ.Ο.Υ. Βύρωνα-Καισαριανής, ΙΖ' Δ.Ο.Υ. Αθηνών), αφετέρου ότι ο φάκελος της πτώχευσης αγνοείται. Κατόπιν αυτού η πολίτης ζήτησε τη συνδρομή του Συνηγόρου του Πολίτη.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, προκειμένου να διακριβώσει την τύχη του σχετικού φακέλου, ήρθε επανειλημμένα σε επαφή με όλες τις συναρμόδιες και εμπλεκόμενες υπηρεσίες, καθώς επίσης και σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Κω, αφού συγκεντρωθήκαν εκ νέου όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Έκβαση | Μετά από είκοσι (20) χρόνια και κατόπιν παρέμβασης της Αρχής επιτεύχθηκε η **παύση των εργασιών της επιχείρησης** από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. αναδρομικά, με ημερομηνία 24-12-1998.

Εφαρμογή δικαστικής απόφασης από Δήμο

Ιστορικό | Πρωτοβάθμιο δικαστήριο αναγνώρισε ότι περισσότερες **διαδοχικές συμβάσεις** εργαζομένων σε φορέα Δήμου της Αττικής, συνιστούν στην πραγματικότητα εξαρχής **μια ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου**. Επομένως, ο Δήμος έχει υποχρέωση να συνεχίσει να απασχολεί τους εργαζόμενους, στην ίδια θέση και με την ίδια ειδικότητα, καταβάλλοντάς τους τις αποδοχές που σύμφωνα με τον νόμο αντιστοιχούν στα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα τους.

Η απόφαση έγινε αμετάκλητη καθώς ο Δήμος αποφάσισε να μην ασκήσει ένδικα μέσα. Έθεσε όμως ως προϋπόθεση οι εργαζόμενοι **να παραιτηθούν από κάθε άλλη σχετική οικονομική αξίωση**, με υπεύθυνες δηλώσεις, τις οποίες υπέγραψαν όλοι εκτός από έναν εργαζόμενο.

Στη συνέχεια ο Δήμος σύστησε **προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου** παραλείποντας τον εργαζόμενο αυτό, με την αιτιολογία ότι δεν υπέγραψε αντίστοιχη υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τυχόν αξιώσεις του.

Διερεύνηση | Κατόπιν υποβολής αναφοράς από τον ενδιαφερόμενο, ο Συνήγορος επισήμανε προς τον Δήμο ότι η **υποχρέωση συμμόρφωσης της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις**, όπως προκύπτει από το Σύνταγμα και τις διατάξεις του ν. 3068/2002, είναι απόλυτη και δεν εξαρτάται από οποιαδήποτε προϋπόθεση ή αίρεση. Τυχόν συμφωνίες των διαδίκων κατά το στάδιο άσκησης των ενδίκων μέσων περιορίζονται στο πεδίο αυτό, ανάγεται δε στην κρίση του ηττηθέντος διαδίκου να ασκήσει ή όχι τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα λαμβάνοντας υπόψη του όλα τα δεδομένα. Η ηττηθείσα διοίκηση δεν έχει, όμως, δυνατότητα να επιλέξει αν και σε ποιο βαθμό θα συμμορφωθεί με μια τελεσίδικη δικαστική απόφαση κατ' επίκληση τέτοιου είδους συμφωνιών.

Έκβαση | Σε συνέχεια της παρέμβασης του Συνηγόρου και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, **ο Δήμος συμπεριέλαβε και τον αναφερόμενο** συστήνοντας και γι' αυτόν προσωποπαγή θέση, χωρίς να του ζητήσει να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση.

Απαλοιφή όρου από προκήρυξη

Ιστορικό | Ο Συνήγορος δέχτηκε αναφορά με αντικείμενο συγκεκριμένο **όρο προκήρυξης του ΟΚΑΝΑ** για την πλήρωση θέσης Γενικού Διευθυντή, με βάση τον οποίο, για τη συμμετοχή στη διαδικασία υποψηφίων που είχαν αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση, έπρεπε να έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα έτος μετά την απόκτησή της.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στον ΟΚΑΝΑ και επισήμανε ότι ο όρος αυτός εισάγει **διάκριση στη βάση της εθνικής καταγωγής**, καθώς θέτει σε δυσμενή θέση τους πολιτογραφηθέντες Έλληνες πολίτες, σε σχέση με όσους απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια από την γέννησή τους. Υπογράμμισε, επίσης, ότι η χρήση ενός χρονικού περιορισμού ως κριτηρίου διάκρισης μεταξύ Ελλήνων πολιτών δεν αντιτίθεται μόνον προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης, αλλά έρχεται σε ευθεία σύγκρουση και με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας των Ελλήνων πολιτών. Δεδομένου ότι η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων στο πλαίσιο της ανωτέρω προκήρυξης δεν είχε ακόμη παρέλθει, ο Συνήγορος ζήτησε την **επανεξέταση του συγκεκριμένου όρου**.

Έκβαση | Ο ΟΚΑΝΑ, ανταποκρινόμενος άμεσα, **απέσυρε τον επίμαχο όρο** από την προκήρυξη και παράτεινε την προθεσμία υποβολής αιτήσεων, ειδικά για τους υποψηφίους εκείνους, για τους οποίους ο όρος αυτός είχε αποτελέσει κώλυμα συμμετοχής στη διαδικασία.

Πρόστιμο σε ξενοδοχειακή εταιρεία λόγω άρνησής της να προσλάβει εργαζόμενο με αναπηρία

Ιστορικό | Εργαζόμενος προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη και στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), επειδή ξενοδοχειακή επιχείρηση, μολονότι αρχικά τον επέλεξε για να εργαστεί, αρνήθηκε στη συνέχεια να τον προσλάβει σε θέση υπαλλήλου υποδοχής, λόγω του **χαμηλού του αναστήματος**, το οποίο οφείλεται σε αναπηρία – χρόνια πάθηση (αχονδροπλασία).

Διερεύνηση | Από την έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη διαπιστώθηκε ότι η επιχείρηση **παραβίασε το ν. 4443/2016**, που απαγορεύει κάθε μορφή διάκρισης λόγω αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, και εισηγήθηκε στην αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Έκβαση | Η υπηρεσία του ΣΕΠΕ επέβαλε **πρόστιμο στην εταιρεία**, ενώ υπέβαλε και σχετική μηνυτήρια αναφορά στην οικεία Εισαγγελία.

Επιστροφή ποσού που είχε κατασχεθεί από Δήμο για οφειλές συνδικαιούχου του τραπεζικού λογαριασμού

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη, διαμεσολάβησε προς Δήμο της Αττικής σε σχέση με **κατάσχεση ποσού εξωδρυματικού επίδοματος ΑμεΑ** για οφειλή προς τον Δήμο. Οφειλέτης ήταν ο σύζυγος του ΑμεΑ, που ήταν συνδικαιούχος στον τραπεζικό λογαριασμό που κατατίθετο το επίδομα.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε προς τον Δήμο και επισήμανε ότι στον δεσμευθέντα λογαριασμό κατατίθεται το **αναπηρικό επίδομα** που είναι απαραίτητο για την επιβίωση του ΑμεΑ, η οποία δεν είχε η ίδια οφειλές προς τον Δήμο.

Έκβαση | Ο Δήμος ανταποκρίθηκε άμεσα και μετά από θετική γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας και σχετική εισήγηση της Οικονομικής Υπηρεσίας, το Δημοτικό Συμβούλιο **ενέκρινε την επιστροφή του κατασχεθέντος ποσού στο ΑμεΑ**. Όπως ενημερώθηκε η Αρχή, το ποσό έχει ήδη επιστραφεί. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιήθηκε προ της ισχύος της ΚΥΑ Δ12α/Γ.Π.οικ. 68856/2202 (ΦΕΚ 5855/Β/28.12.2018) βάσει της οποίας τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, είναι πλέον ακατάσχετα.

Προστασία από έξωση αιτούντος άσυλο στο πλαίσιο του προγράμματος στέγασης «ΕΣΤΙΑ»

Ιστορικό | Αιτών άσυλο από τη Γουϊνέα ειδοποιήθηκε να εγκαταλείψει τον **ξενώνα Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης (ΜΚΟ)**, στον οποίο του είχε παρασχεθεί στέγη στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ», με την αιτιολογία της απόρριψης σε δεύτερο βαθμό του αιτήματός του για χορήγηση ασύλου. Ωστόσο, ο αιτών, μέσω δικηγόρου ΜΚΟ, είχε υποβάλει κατά της απόρριψης αυτής αίτηση ακύρωσης, αναστολής και αίτημα προσωρινής διαταγής στο αρμόδιο Δικαστήριο.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη επισήμανε ότι **δεν μπορεί να θεωρηθεί «τελεσίδικη»** για τη διακοπή της παροχής στέγασης μια απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας εάν κατά της απόρριψης εκκρεμεί αίτηση προσωρινής δικαστικής προστασίας. Αποτελεί πάγια θέση του Συνηγόρου η αποχή της Διοίκησης, εν προκειμένω της παροχικής Διοίκησης κατά την άσκηση κατά παραχώρηση δημόσιας εξουσίας, από ενέργειες που θα καθιστούσαν άνευ περιεχομένου το ήδη ασκηθέν δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά το άρθρ. 20 παρ.1 Συντάγματος καθώς και το συναφές δικαίωμα ουσιαστικής προσφυγής του άρθρ. 13 ΕΣΔΑ και του άρθρ. 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, στην κατεύθυνση του σεβασμού της εκκρεμούς δικαστικής κρίσης.

Έκβαση | Η Διεύθυνση Προστασίας Αιτούντων Άσυλο της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής (του νυν Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη) **ανταποκρίθηκε άμεσα** μέσα στον Αύγουστο στο έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη και δέχθηκε την παράταση της στέγασης του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ» στον αιτούντα άσυλο μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αιτήσεως ακυρώσεως, δεδομένου ότι εντωμεταξύ το Δικαστήριο είχε κάνει δεκτή την αίτηση αναστολής.

Χορήγηση διαβατηρίου σε αντικατάσταση προηγούμενου που είχε κλαπεί

Ιστορικό | Πολίτης αιτήθηκε τη **χορήγηση νέου διαβατηρίου**, σε αντικατάσταση προηγούμενου, το οποίο είχε κλαπεί στο εξωτερικό. Η Ελληνική Αστυνομία δεν χορηγούσε το διαβατήριό διότι έκρινε ότι οι ενέργειες δήλωσης της κλοπής δεν είχαν γίνει ορθά και έπρεπε να επαναληφθούν. Συγκεκριμένα, δεν υπήρχαν οι ενέργειες του οικείου Προξενείου προς την ΕΛ.ΑΣ. όσον αφορά την κλοπή του διαβατηρίου. Επίσης, η ΕΛ.ΑΣ. θεωρούσε ότι έπρεπε να παρέλθει το δυνητικό διάστημα του ενός έτους, που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, προκειμένου να χορηγηθεί νέο διαβατήριό.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος επικοινωνήσε με την αρμόδια υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας και επεσήμανε ότι η πολίτης είχε προβεί στις **απαραίτητες ενέργειες για τη δήλωση της κλοπής**, όπως η δήλωση στο Προξενείο και ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτή ως υπεύθυνη για τις παραλείψεις του Προξενείου. Επίσης, ο Συνήγορος υποστήριξε ότι το χρονικό διάστημα του ενός έτους μπορεί να μην εφαρμοστεί εφόσον έχουν ήδη διευκρινιστεί οι συνθήκες κλοπής του διαβατηρίου και επιπλέον προκύπτει ανάγκη άμεσης έκδοσης διαβατηρίου.

Έκβαση | Πράγματι, η Ελληνική Αστυνομία ενημέρωσε τον Συνήγορο ότι **θα προχωρήσει στην χορήγηση του διαβατηρίου**, γεγονός που επιβεβαιώθηκε τις επόμενες ημέρες από την αναφερόμενη στην Αρχή.

Έκδοση νέου Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης υποψηφίου οδηγού μετά από νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου

Ιστορικό | Υποψήφια οδηγός υπέβαλε αίτημα στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών να προβεί στην **επανέκδοση του Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασής** της, μετά από **νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου** στην οποία είχε προβεί. Οι διορθώσεις των σχετικών στοιχείων της, ωστόσο, καταχωρήθηκαν χειρόγραφα επί του υφιστάμενου Δελτίου και η ενδιαφερόμενη ζήτησε την παρέμβαση του Συνηγόρου προς την κατεύθυνση έκδοσης νέου Δελτίου.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στην υπηρεσία και επισήμανε ότι η διόρθωση στοιχείων ή εγγράφων που αφορούν πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου **δεν επιτρέπεται να είναι γνωστή ή διαθέσιμη σε οποιονδήποτε**, για λόγους προστασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων αλλά κυρίως, για λόγους σεβασμού της προσωπικότητας του ατόμου. Ζήτησε από την υπηρεσία να προβεί στην έκδοση νέου Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης υποψηφίου οδηγού.

Έκβαση | Άμεσα ανταποκρινόμενη, η αρμόδια Διεύθυνση **εξέδωσε νέο Δελτίο** Εκπαίδευσης Εξέτασης υποψηφίου οδηγού.

Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μαθητών των Εσπερινών Λυκείων που δεν πληρούν την προϋπόθεση τριετούς φοίτησης

Ιστορικό | Μαθητές που **μετεγγράφηκαν από Ημερήσιο σε Εσπερινό Σχολείο** στη Β' τάξη Λυκείου απευθύνθηκαν στο Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενοι για το γεγονός ότι αποκλείονται από τις διατάξεις που ισχύουν για τους λοιπούς αποφοίτους Εσπερινών Λυκείων όσον αφορά το **δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση**. Ειδικότερα, μετά την πρόσφατη μετατροπή της φοίτησης στα Εσπερινά Λύκεια (Γενικά και Επαγγελματικά) από τετραετούς σε τριετούς διάρκειας προβλέφθηκε ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις πανελλήνιες εξετάσεις, η φοίτηση σε εσπερινό σχολείο επί τρία πλήρη σχολικά έτη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όμως, αποκλείονταν όσοι μαθητές εγγράφονταν σε Εσπερινό Λύκειο στη Β' τάξη Λυκείου, λόγω του ότι είχαν αναζητήσει εργασία μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους και είχαν, κατά συνέπεια, φοιτήσει σε Ημερήσιο Λύκειο κατά την Α' τάξη Λυκείου.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη επισήμανε προς το Υπουργείο Παιδείας, ότι η **υποχρεωτική τριετής φοίτηση σε Εσπερινό Λύκειο**, προκειμένου ένας μαθητής να δικαιούται να συμμετέχει σε πανελλήνιες εξετάσεις φαίνεται να μην λαμβάνει υπόψη ότι υπάρχουν μαθητές/τριες οι οποίοι/ες λόγω ηλικίας δεν θα ήταν εφικτό να εργαστούν νόμιμα. Ένας ανήλικος μπορεί να εκδώσει βιβλιάριο εργασίας μόνο μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους της ηλικίας του, γεγονός το οποίο μπορεί να επέλθει και μετά τη χρονική περίοδο των εγγραφών των μαθητών στην Α' τάξη Λυκείου, με αποτέλεσμα να μην έχει το δικαίωμα να εγγραφεί σε εσπερινό ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ

Έκβαση | Το Υπουργείο Παιδείας, υιοθετώντας εν μέρει τις συστάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη εισήγαγε διάταξη (άρθρο 218, ν. 4610/2019) με βάση την οποία μαθητές που κατά την έναρξη των σχολικών ετών 2017-2018 και 2018-2019 δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις εγγραφής στην Α' τάξη Εσπερινού Λυκείου, λόγω μη συμπλήρωσης του 15^{ου} έτους της ηλικίας και φοίτησαν στην Α' τάξη ημερήσιου Λυκείου, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση **εφόσον φοιτούν τα δύο επόμενα πλήρη σχολικά έτη** στις Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Λυκείου.

Αποκατάσταση χώρου απορριμμάτων

Ιστορικό | Πολίτης προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη το 2017, διαμαρτυρόμενος ότι **λειτουργεί παράνομα ο Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)** στη θέση «Προφήτης Ηλίας» του Δήμου Οιχαλίας Μεσσηνίας. Κατήγγειλε μάλιστα συμβάν πυρκαγιάς στο χώρο του ΧΑΔΑ με δυσμενείς επιπτώσεις στο Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος ζήτησε **ενημέρωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες** για το θέμα και στοιχεία σχετικά με τη διευκρίνηση λειτουργίας του ΧΑΔΑ. Επισήμανε επίσης, την ανάγκη υλοποίησης των απαραίτητων μέτρων αποκατάστασης του χώρου και προς τούτο ζήτησε ενημέρωση σχετικά με την υποβολή και έγκριση της απαραίτητης μελέτης αποκατάστασης. Επιπρόσθετα, ζήτησε τη διενέργεια αυτοψίας από το Κλιμάκιο Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ) Μεσσηνίας, ώστε να διαπιστωθούν οι υφιστάμενες περιβαλλοντικές συνθήκες.

Έκβαση | Μετά από δύο έτη παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη, η **αποκατάσταση του χώρου** που λειτουργούσε παράνομα ο ΧΑΔΑ στο Δήμο Οιχαλίας Μεσσηνίας βαίνει στην ολοκλήρωσή της.

Κατάργηση ορίου ηλικίας σε αγγελίες πρόσληψης προσωπικού

Ιστορικό | Με αφορμή συγκεκριμένη αναφορά, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ότι στην **ιστοσελίδα μεγάλης αλυσίδας καταστημάτων καφεστίασης**, στο σύνολο των αναρτημένων αγγελιών αναζήτησης υπαλλήλων τίθεται ανώτατο και κατώτατο ηλικιακό όριο, μεταξύ 20-35 ετών, ως κριτήριο πρόσληψης.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος ενημέρωσε την εταιρεία ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η ανωτέρω πρακτική αποτελεί **παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω ηλικίας**. Ζήτησε δε, την αλλαγή τη πολιτικής προσλήψεων της εταιρείας.

Έκβαση | Η **εταιρεία συμμορφώθηκε** πλήρως με τις συστάσεις του Συνηγόρου, εξαλείφοντας το κριτήριο της ηλικίας από όλες τις αγγελίες της.

Μείωση διδάκτρων Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Ιστορικό | Μεταπτυχιακός φοιτητής σε **Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών** (ΜΠΣ) που άρχισε να παρακολουθεί κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος ως φοιτητής του ΤΕΙ Πειραιά, πριν αυτό συγχωνευθεί στο νεοσύστατο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, απευθύνθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη προκειμένου να χορηγηθεί, στον ίδιο όπως και σε άλλους 43 συνυπογράφοντες το σχετικό έγγραφο συμφοιτητές και συμφοιτήτριές του, η οφειλόμενη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις απάντηση στο κοινό αίτημά τους προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου περί **μείωσης των ύψους 4.500 ευρώ τμηματικά καταβαλλόμενων διδάκτρων τους**, ώστε αυτά να προσεγγίσουν τα σε σημαντικό βαθμό χαμηλότερα δίδακτρα των 3.000 ευρώ, που αναλογούν στους διδασκόμενους τον αυτό αριθμό (24) μαθημάτων νεότερους φοιτητές του ίδιου Προγράμματος Σπουδών.

Διερεύνηση | Σε έγγραφό του προς τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, ο Συνήγορος υπογράμμισε ότι το ανωτέρω αίτημα στηρίζεται σε σειρά κατ' αρχήν **βάσιμων επιχειρημάτων** που εστιάζουν, στην πρόσφατη διακοπή της συνεργασίας του εν λόγω ΜΠΣ με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά ως παράγοντα αποφασιστικής υποβάθμισης των ευκαιριών των κατόχων του σχετικού τίτλου σπουδών στην αγορά εργασίας αλλά και στη μείωση του κόστους λειτουργίας του συγκεκριμένου ΜΠΣ. Απαντητικό έγγραφο του Αντιπροέδρου της Διοικούσας Επιτροπής αντιπαρήλθε το γεγονός ότι το κατά περίπου 33% μειωμένο, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, κόστος του συγκεκριμένου ΜΠΣ αφορά, κατά το ήμισυ του χρόνου σπουδών τους, και τους εγγραφέντες κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος σε αυτό φοιτητές, πράγμα που, όπως επισήμανε σε δεύτερο σχετικό έγγραφο του ο Συνήγορος, «φαίνεται να αποτελεί επαρκή λόγο απαλλαγής των παλαιότερων φοιτητών του προγράμματος τουλάχιστον από την υπολειπόμενη τελευταία δόση ύψους 1.125 ευρώ ή σημαντικό μέρος της. Υπογραμμίσθηκε επίσης από τον Συνήγορο ότι «... τυχόν εμμονή του Πανεπιστημίου στην απαίτηση της καταβολής του συνολικού ποσού των διδάκτρων, θα εμφανιζόταν ως αναντίστοιχη και επομένως ως ικανή να στοιχειοθετήσει λόγο αναζήτησής τους ακόμη και δια της δικαστικής οδού».

Έκβαση | Το κόστος του ΠΜΣ για τους δευτεροετείς φοιτητές **μειώθηκε κατά το ποσόν των 300 ευρώ**, πράγμα που συνιστά μερική ικανοποίηση του αιτήματός τους.

Αναγνώριση χρόνου προϋπηρεσίας Αναπληρώτριας Καθηγήτριας

Ιστορικό | Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σε συνέχεια της απόρριψης σχετικού αιτήματός της από την αρμόδια Διεύθυνση του ΑΠΘ, απευθύνθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη διεκδικώντας την **αναγνώριση, ως χρόνου προϋπηρεσίας για τη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξή της**, του χρονικού διαστήματος από 10.3.2008 έως 12.6.2008, οπότε, εν αναμονή της ολοκλήρωσης της διαδικασίας εξέλιξής της σε Επίκουρη Καθηγήτρια, συνέχισε να ασκεί τα καθήκοντα του Λέκτορος, παρά τη λήξη της θητείας της στη θέση αυτή. Για το ως άνω χρονικό διάστημα, που είχε εντωμεταξύ αναγνωριστεί ως συντάξιμος χρόνος, είχε άλλωστε ήδη εισπράξει, σε εκτέλεση αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Ε', Μονομελές), τις προβλεπόμενες νόμιμες αποδοχές.

Διερεύνηση | Το αίτημα περί αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας είχε απορριφθεί κατ' επίκληση των προαναφερόμενων δικαστικών αποφάσεων, που ωστόσο, αντίθετα προς όσα είχε αντιληφθεί η αρμόδια Διεύθυνση του ΑΠΘ, δεν το είχαν απορρίψει ως νόμω αβάσιμο αλλά ως προώρως υποβληθέν («...και συνεπώς η κρινόμενη προσφυγή **ασκείται προώρως και είναι ως εκ τούτου απορριπτέα...**»). Ο Συνήγορος, απευθυνόμενος εγγράφως στη Δ/νση Προσωπικού του ΑΠΘ, επισήμανε την κατά τα ανωτέρω **παρερμηνεία των σχετικών δικαστικών αποφάσεων** καθώς και ότι τόσο η καταβολή από το ΑΠΘ δεδουλευμένων για την άσκηση καθηκόντων λέκτορος κατά το ως άνω χρονικό διάστημα όσο και η αναγνώριση από τον ΕΦΚΑ του ίδιου χρονικού διαστήματος ως συντάξιμου χρόνου, σε εκτέλεση των προαναφερόμενων δικαστικών αποφάσεων, παρίστανται ευθέως ασύμβατα προς τυχόν μη αναγνώριση του χρόνου αυτού ως χρόνου προϋπηρεσίας για τη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη της αναφερομένης.

Έκβαση | Περίπου έναν μήνα μετά την έγγραφη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου, εκδόθηκε Πρυτανική Πράξη, με την οποία **το ανωτέρω αίτημα αναγνώρισης χρόνου προϋπηρεσίας ικανοποιήθηκε**.

Βελτίωση συνθηκών λειτουργίας ιδρύματος παιδικής προστασίας

Ιστορικό | Φιλοξενούμενα παιδιά **ιδρύματος παιδικής προστασίας** υπέβαλαν αναφορά στον Συνήγορο εκφράζοντας πολλά **παράπονα για δυσμενείς αλλαγές** στον τρόπο λειτουργίας του και στη δική τους ζωή, έπειτα από την απομάκρυνση του επί σειρά ετών διευθυντή του ιδρύματος από την Διοίκηση και την αντικατάστασή του από πρόσωπο που περιέγραφαν ως αυταρχικό και αδιάφορο προς τις ανάγκες τους. Όμως ενώ είχαν μεσολαβήσει παρεμβάσεις της Αρχής φιλοξενούμενος υπέβαλε νέα αναφορά εκφράζοντας και πάλι διαμαρτυρίες και παράπονα των παιδιών για τον διευθυντή που αντικατέστησε τον προηγούμενο.

Διερεύνηση | Οι εκπρόσωποι του ιδρύματος επιβεβαίωσαν την αναστάτωση, την συνεχή έκδηλη δυσαρέσκεια και τις συμπεριφορές των παιδιών αποδίδοντας τες στην αντικατάσταση του διευθυντή και στην προσπάθεια επιβολής κανόνων και ορίων, που προηγουμένως είχαν εκλείψει παντελώς. Τα κύρια προβλήματα που διαπιστώθηκαν αφορούσαν τον **διαχωρισμό των παιδιών αλλά και του προσωπικού σε υπο-ομάδες** και φράξιες, συνεχείς και έντονες αντιπαραθέσεις των παιδιών με τον διευθυντή και μερίδα του προσωπικού, περιστατικά χειραγώγησης και εκφοβισμού ορισμένων παιδιών από άλλα, και άλλα κρούσματα παραπτωματικής συμπεριφοράς.

Ακολούθως, ο Συνήγορος απέστειλε **επιστολή προς την Διοίκηση**, προτείνοντας αλλαγές στην στελέχωση, λήψη μέτρων και επανεξέταση προβλέψεων του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Οι προτάσεις της Αρχής ελήφθησαν υπόψη μερικώς και ακολούθησαν προσπάθειες αντιμετώπισης των προβλημάτων με νέα αλλαγή του διευθυντή και σύσταση νέου κανονισμού λειτουργίας.

Με την υποβολή της δεύτερης αναφοράς, ακολούθησε νέα διερεύνηση, η Αρχή απεύθυνε νέες γραπτές και προφορικές συστάσεις προς τον διευθυντή για λήψη μέτρων ώστε να αντιμετωπιστούν παθογένειες στη λειτουργία του ιδρύματος.

Έκβαση | Η Διοίκηση και ο διευθυντής του ιδρύματος **ακολούθησαν τις συστάσεις** του Συνηγόρου. Αναφέρθηκε βελτίωση του κλίματος και εξομάλυνση της κατάστασης τουλάχιστον σε ορισμένους τομείς λειτουργίας του ιδρύματος, ωστόσο η Αρχή εξακολουθεί να παρακολουθεί την υπόθεση, δεδομένης της χρονιότητας και της συστημικής φύσης των αναφερόμενων προβλημάτων.

Χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους

Ιστορικό | Ικανός αριθμός αναφορών και πληροφοριών από Οργανώσεις, καθώς και τα επίσημα στοιχεία που λαμβάνει ο Συνήγορος ανά δίμηνο από την Υπηρεσία Ασύλου, ανέδειξαν το **πρόβλημα της απουσίας ρύθμισης για την εξασφάλιση νόμιμης παραμονής των ασυνόδευτων παιδιών**, των οποίων το αίτημα ασύλου απορρίπτεται, με αποτέλεσμα να παραμένουν παιδιά στη χώρα σε μία «γκρίζα» διοικητική και κοινωνική ζώνη χωρίς να απολαύουν πλήρως των προβλεπόμενων δικαιωμάτων όπως μνημονεύονται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος πραγματοποίησε διαδοχικές συναντήσεις με τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής και με Οργανώσεις σε μία προσπάθεια εύρεσης μίας λύσης που θα υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων. Στο πλαίσιο αυτό η Ανεξάρτητη Αρχή **πρότεινε την εισαγωγή υποπερίπτωσης στο άρθρο 19^Α «Χορήγηση Άδειας Διαμονής για Ανθρωπιστικούς Λόγους»** του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, που θα επιτρέπει την χορήγηση άδειας διαμονής σε ασυνόδευτα παιδιά των οποίων το αίτημα ασύλου απορρίπτεται.

Έκβαση | Η πρόταση έγινε κατ' αρχήν δεκτή από την Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής και προωθήθηκε σχέδιο διάταξης που περιελήφθη σε σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, πλην όμως λόγω του προγραμματισμού των εθνικών εκλογών, δεν κατέστη δυνατή η ψήφισή της.

Χορήγηση αντιγράφου τεχνικής έκθεσης σε πολίτη

Ιστορικό | Πολίτης προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη, επειδή οι υπηρεσίες του Δήμου Ύδρας **δεν της χορηγούσαν αντίγραφο της τεχνικής έκθεσης** που είχε συνταχθεί, κατόπιν βλάβης που δημιουργήθηκε στον κεντρικό αγωγό αποχέτευσης του νησιού, λόγω της σύνδεσης με αυτόν υδρορροών γειτονικής οικίας προς τη δική της ιδιοκτησία, σε αντίθεση με τον ισχύοντα κανονισμό αποχέτευσης και με αποτέλεσμα την εμφάνιση έντονης υγρασίας και δυσσομίας σε εσωτερικούς χώρους της οικίας της.

Διερεύνηση | Η Ανεξάρτητη Αρχή επισήμανε την καθυστέρηση απάντησης και την **υποχρέωση των υπηρεσιών του Δήμου Ύδρας για τη χορήγηση της τεχνικής μελέτης**, ανεξάρτητα μάλιστα από την ύπαρξη εισαγγελικής παραγγελίας. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Η θέσπιση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών εγγράφων αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης.

Έκβαση | Κατόπιν της παρέμβασης του Συνηγόρου, **ο Δήμος Ύδρας χορήγησε το αντίγραφο** της μελέτης, με τη δικαιολογία ότι η καθυστέρηση είχε προέλθει από την αρμόδια υπηρεσία της Δ/νσης Τεχνικών Νήσων της Περιφέρειας Αττικής που είχε συντάξει τη μελέτη, λόγω έλλειψης Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου.

Ακύρωση οικονομικής άδειας μονάδας παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και βοηθητικών χώρων

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει για την **περιβαλλοντική υποβάθμιση έκτασης από παράνομη εξορυκτική δραστηριότητα** και απόρριψη αποβλήτων εντός λατομικού χώρου στην Αγ. Μαρίνα Χανίων.

Διερεύνηση | Στο πλαίσιο έρευνας της αναφοράς, η Αρχή ζήτησε από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας Χανίων την **εξέταση των αποστάσεων των κτισμάτων** της μονάδας παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος από την κοίτη του ρέματος, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας της οικοδομής άδειας κατόπιν σχετικής εκτίμησης της πληρότητας του φακέλου με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για τα κτίσματα εντός λατομείων.

Έκβαση | Σε συμφωνία με τις απόψεις της Αρχής ο νομικός σύμβουλος του Δήμου Χανίων γνωμοδότησε για την **ανάκληση της εν λόγω οικοδομικής άδειας** και ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 3502/2019 απόφαση της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Χανίων αυτή ανακλήθηκε, επειδή η έκδοσή της βασίστηκε σε ψευδή στοιχεία με επιβλαβείς συνέπειες προς το φυσικό περιβάλλον.

Αντιμετώπιση σοβαρών ψυχο-κοινωνικών προβλημάτων οικογένειας μαθητή ειδικού σχολείου

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε αναφορά-αίτημα συνδρομής από τον Διευθυντή και την κοινωνική υπηρεσία σχολικής μονάδας ειδικής αγωγής, σχετικά με **σοβαρά ψυχο-κοινωνικά προβλήματα που αντιμετώπιζε η οικογένεια μαθητή** του σχολείου. Ειδικότερα, αναφέρθηκαν ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης της οικογένειας, που επιδεινώθηκαν σοβαρά έπειτα από διακοπή της υδροδότησης λόγω οφειλής προς την ΕΥΔΑΠ, προβλήματα ψυχικής υγείας της μητέρας, προβλήματα υγείας και σοβαρές κοινωνικές δυσκολίες του πατέρα, ενώ δύο από τα τρία παιδιά παρουσίαζαν νοητική υστέρηση και άλλα προβλήματα υγείας.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε προς την ΕΥΔΑΠ επισημαίνοντας την **ιδιαιτέρη ευαλωτότητα της οικογένειας** και ζητώντας την αποκατάσταση της υδροδότησης στην οικία τους και την εξέταση του ενδεχόμενου διαγραφής της οφειλής, λόγω παντελούς αδυναμίας αποπληρωμής της. Συγχρόνως, ζήτησε από την κοινωνική υπηρεσία του οικείου Δήμου να αναλάβει την **παρακολούθηση και υποστήριξη της οικογένειας σε συστηματική βάση**, με ιδιαίτερη μέριμνα για την βελτίωση της κατάστασης της οικίας, την αποκατάσταση βλάβης των υδραυλικών εγκαταστάσεων για την επαναφορά της υδροδότησης, την διασφάλιση κατάλληλης ιατρικής και ψυχιατρικής φροντίδας, και την παροχή προνοιακού επιδόματος που δικαιούνταν αλλά δεν λάμβανε η μητέρα.

Έκβαση | Έπειτα από την διαμεσολάβηση του Συνηγόρου, η ΕΥΔΑΠ προέβη στην **επανατοποθέτηση του υδρομετρητή** της παροχής ύδρευσης στο ακίνητο της οικογένειας. Επίσης, έπειτα από αλληπάλληλες ενέργειες και συνεννοήσεις σχετικά με την ανάγκη αποκατάστασης της βλάβης των εσωτερικών υδραυλικών εγκαταστάσεων του ακινήτου, η επισκευή πραγματοποιήθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία του αρμόδιου Δήμου, ενώ η κοινωνική υπηρεσία απέστειλε στην ΕΥΔΑΠ έκθεση και άλλα στοιχεία επιβεβαιώνοντας τα σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της οικογένειας, προκειμένου να εξεταστεί το ενδεχόμενο διαγραφής ή μείωσης της οφειλής. Παράλληλα, συνεχίστηκε η **παρακολούθηση της οικογένειας** από την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου, για την αντιμετώπιση των λοιπών προβλημάτων και την γενική υποστήριξη της.

Σχολική παρακολούθηση χωρίς δυνατότητα ολοκλήρωσης μετεγγραφής

Ιστορικό | Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ζήτησε τη συνδρομή του Συνηγόρου για την **περίπτωση μαθητριών, που ζήτησαν να παρακολουθήσουν το σχολείο, στην περιφέρεια του οποίου έμενε ο γονέας που δεν ασκούσε την επιμέλειά τους**, με τον οποίο έμεναν, αρνούμενες να επιστρέψουν στο σχολείο νησιωτικής περιοχής, όπου ήταν εγγεγραμμένες από τον γονέα στον οποίο είχε ανατεθεί δικαστικά η άσκηση της επιμέλειας του προσώπου τους.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος κατέστησε σαφές ότι δεν θα ήταν νόμιμη η χορήγηση μετεγγραφής, δεδομένης της αντίθεσης του γονέα που ασκούσε την επιμέλεια των τέκνων, αφού η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει την εκπαίδευσή του (άρ.1518 ΑΚ).

Ωστόσο, **η αδυναμία των γονέων να εφαρμόσουν την υφιστάμενη δικαστική απόφαση επιμέλειας δεν θα έπρεπε να αποβεί σε βάρος του δικαιώματος των τέκνων στην εκπαίδευση**. Η άρνηση της Διεύθυνσης του σχολείου, στην περιφέρεια του οποίου έμεναν οι μαθήτριες, να επιτρέψει την προσωρινή παρακολούθηση των μαθημάτων από αυτές μέχρι την επίλυση του προβλήματος της μετεγγραφής, είτε με την εκτέλεση και εφαρμογή της υφιστάμενης δικαστικής απόφασης περί επιμέλειας ή την έκδοση νέας, είχε στερήσει από τα παιδιά την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση. Το δικαίωμα του παιδιού στη σχολική παρακολούθηση όμως είναι θεμελιώδες και αναφαίρετο και η εξυπηρέτησή του οφείλει να είναι ο στόχος της εκπαιδευτικής κοινότητας, η οποία σε κάθε απόφασή της πρέπει να λαμβάνει πρωτίστως υπόψη το συμφέρον του παιδιού. Για τους λόγους αυτούς, ο Συνήγορος πρότεινε να επιτραπεί προσωρινά η σχολική παρακολούθηση στο Γυμνάσιο, στην περιφέρεια του οποίου διέμεναν οι μαθήτριες, μέχρι την έκδοση απόφασης επί της έφεσης που είχε ασκηθεί.

Έκβαση | Το Γυμνάσιο **επέτρεψε προσωρινά** την παρακολούθηση των μαθημάτων από τις μαθήτριες, έως τη δικαστική επίλυση του προβλήματος της μετεγγραφής.

Διερεύνηση καταγγελίας για αποξένωση παιδιού διαζευγμένων γονέων από τον πατέρα του

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε **αναφορά διαζευγμένου πατέρα με θέμα την αδυναμία επικοινωνίας με την ανήλικη κόρη του**, λόγω έντονης και επίμονης άρνησης του παιδιού, την οποία απέδιδε στην επιρροή και τις προσπάθειες της πρώην συζύγου του. Ο αναφερόμενος ενέτασσε στις προθέσεις αυτές την υποβολή από την μητέρα μήνυσης εναντίον του για ασέλγεια κατά της ανήλικης, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμούσε ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου.

Διερεύνηση | Στο πλαίσιο διερεύνησης της υπόθεσης, πραγματοποιήθηκαν **συναντήσεις της Βοηθού Συνηγόρου του Πολίτη και ειδικών επιστημόνων με τον αναφερόμενο** και συγγενικά του πρόσωπα, έπειτα από αίτημά του. Επίσης, πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με την μητέρα, από την οποία ζητήθηκαν και απεστάλησαν σχετικά στοιχεία, καθώς και με τον διευθυντή του σχολείου όπου φοιτούσε το παιδί.

Έκβαση | Με την ολοκλήρωση της διερεύνησης ο Συνήγορος του Πολίτη ενημέρωσε τον αναφερόμενο ότι, ως προς το σκέλος που αφορούσε το σχολείο, **δεν προέκυπτε παραβίαση του δικαιώματός του να ενημερώνεται για την σχολική πρόοδο του παιδιού**, διευκρινίζοντας ότι το σχολείο, στο πλαίσιο του ρόλου και των δυνατοτήτων του, δε μπορούσε να λειτουργεί ως χώρος άσκησης της επικοινωνίας γονέα-παιδιού, ούτε να προβεί σε ειδικές παρεμβάσεις για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων ενδο-οικογενειακών σχέσεων, όπως αυτά που περιγράφονταν εν προκειμένω.

Ως προς την καταγγελία περί γονικής αποξένωσης ο Συνήγορος επισήμανε εγγράφως και προς τους δύο γονείς την πάγια θέση του ότι, σε περιπτώσεις διάστασης ή διαζυγίου, η επικοινωνία με τον γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια, αποτελεί βασικό δικαίωμα του ίδιου του ενδιαφερόμενου παιδιού. Ωστόσο, διευκρίνισε ότι, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης υπόθεσης, που συνδέονταν με την εκκρεμότητα εκδίκασης καταγγελίας περί τέλεσης ασελών πράξεων από τον πατέρα κατά του παιδιού, η Αρχή δεν μπορούσε να προτείνει την λήψη μέτρων για την αποκατάσταση της επικοινωνίας του παιδιού με τον πατέρα, τουλάχιστον μέχρι την δικαστική επίλυση του θέματος.

Αίτημα συνδρομής από έφηβες με σοβαρά οικογενειακά και ψυχοσυναισθηματικά προβλήματα

Ιστορικό | Έφηβες απευθύνθηκαν στο Συνήγορο με **αίτημα συνδρομής αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών στην αντιμετώπιση οικογενειακών προβλημάτων**, με σοβαρές συνέπειες στον ψυχισμό τους (διάγνωση αυτοκτονικού ιδεασμού).

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος χρειάστηκε να οικοδομήσει **σχέση εμπιστοσύνης**, ώστε οι ανήλικες να διευκρινίσουν δεδομένα τόπου κατοικίας, τηλεφωνικής επικοινωνίας και οικογενειακής κατάστασης, για να ολοκληρωθεί η απόπειρα καταγραφής σχετικού ιστορικού.

Έκβαση | Οι αναφερόμενες ενημερώθηκαν από το Συνήγορο για τη διαδικασία και συζήτησαν με ειδική επιστήμονα. Ακολούθησε επικοινωνία με τον γονέα που υποδείχθηκε από τις έφηβες, ενώ στη μια περίπτωση προωθήθηκε έκθεση προς αρμόδια εισαγγελική αρχή. Οι αναφερόμενες **διασυνδέθηκαν με φορείς και επαγγελματίες ψυχικής υγείας**, ενώ οι γονείς υποστήριξαν τελικά την προσπάθεια αυτή.

Προστασία υδροβιότοπου

Ιστορικό | Κατόπιν αναφοράς ζητήθηκε, το 2017, η διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη για την **προστασία του υδροβιότοπου «Σαχάρα» στον Δήμο Ν. Προποντίδας Χαλκιδικής**. Στην περιοχή υφίσταται υγροτοπικό σύστημα επίσημα καταγεγραμμένο από το ΕΚΒΥ, το οποίο αποτελεί οικότοπο προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας με βάση σχετικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί για την περιοχή. Από τους αναφερόμενους καταγγέλλονταν διάφορες ενέργειες, όπως επιχωμάτωση ρέματος, φρεζάρισμα παραλίας, ισοπέδωση αμμόλοφων.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, κατόπιν έρευνας της υπόθεσης, ζήτησε την **ενεργοποίηση των αρμοδίων υπηρεσιών, ώστε να επιτευχθεί η προστασία του εν λόγω υγροτόπου**. Επιπλέον, Ανεξάρτητη Αρχή πραγματοποίησε αυτοψία και σύσκεψη στη Θεσσαλονίκη με τις αρμόδιες υπηρεσίες και διατύπωσε τις απόψεις της με πλήθος εγγράφων εκφράζοντας την άποψη ότι η μη ένταξη στο δίκτυο Natura 2000 αφενός δεν αναιρεί την ανάγκη της περιβαλλοντικής προστασίας και αφετέρου δεν συνεπάγεται λιγότερες διοικητικές αρμοδιότητες/υποχρεώσεις, στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται βλαπτικές, για το περιβάλλον, ενέργειες.

Έκβαση | Το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών του **ΥΠΕΝ εισηγήθηκε την ένταξη της περιοχής σε προστατευτικό πλαίσιο**, ενώ η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης απέστειλε σχετικό έγγραφο εκθέτοντας το ζήτημα στη Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ, δεδομένου ότι στην εν λόγω έκταση επιτρέπονται με ΠΔ οι χρήσεις τουριστικών εγκαταστάσεων.

Αναβαθμολόγηση γραπτών μαθητριών και μαθητών στις εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα Πρότυπα σχολεία

Ιστορικό | Γονέας διαμαρτυρήθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την **βαθμολόγηση και αναβαθμολόγηση του γραπτού** του τέκνου του το οποίο συμμετείχε στις εισαγωγικές εξετάσεις σε πρότυπο σχολείο τον Ιούνιο 2018.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, αφού μελέτησε το περιεχόμενο της αναφοράς και την ισχύουσα νομοθεσία σε αντίστοιχες περιπτώσεις αναβαθμολόγησης σε εξετάσεις, **πρότεινε την τροποποίηση της ισχύουσας πρόβλεψης, προκειμένου ο τελικός βαθμός για την εισαγωγή σε πρότυπο γυμνάσιο, που προκύπτει από αναβαθμολόγηση**, να εναρμονιστεί με τη ρύθμιση που ισχύει για τις πανελλαδικές εξετάσεις των γενικών ή των επαγγελματικών λυκείων.

Έκβαση | Μετά τον ορισμό της νέας Επιστημονικής Επιτροπής Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώθηκε ότι **αποφασίστηκε η αποδοχή των προτάσεών του** και «η συμπερίληψή τους, στην υπό έκδοση εισήγηση προς τον Υπουργό Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων σχετικά με τρόπο αναβαθμολόγησης των γραπτών των μαθητών για την εισαγωγή των μαθητών/τριών στα Πρότυπα σχολεία». Στη συνέχεια, στην υπουργική απόφαση υπ' αριθ. 67563/Δ6/13-5-2019 «Εισαγωγή μαθητών/τριών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πειραματικά και στα Πρότυπα Σχολεία για το σχολικό έτος 2019-2020», προβλέφθηκε ρητά η διαδικασία με βάση την πρόταση του Συνηγόρου, σύμφωνα με την οποία «...Στην περίπτωση αναβαθμολόγησης... ο τελικός βαθμός προκύπτει από τον μέσο όρο των δύο μεγαλύτερων βαθμών».

Αίτημα συνδρομής από Λύκειο Αττικής

Ιστορικό | Διευθύντρια ΓΕ.Λ. της Αττικής απευθύνθηκε στο Συνήγορο του Πολίτη, σε συνέχεια παράκλησης μαθήτριας που διαβιούσε με το γονέα που δεν είχε την επιμέλεια της, μετά από αποπομπή της από την οικεία του έχοντα την επιμέλειά της, λόγω **αδυναμίας οριοθέτησης της εξωσχολικής συμπεριφοράς της**.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος σύστησε τον **προγραμματισμό άμεσης συνάντησης εργασίας** στο χώρο της σχολικής μονάδας με τη Διευθύντρια, τον γονέα που νομίμως ασκεί την επιμέλεια και την έφηβη μαθήτρια.

Έκβαση | Κατά την παρέμβασή του και μετά από εκτεταμένη διερεύνηση και ακρόαση των εμπλεκομένων, ο Συνήγορος **πρότεινε εναλλακτική λύση παροχής φροντίδας και φιλοξενίας της έφηβης από συγγενικό άτομο της εκτεταμένης οικογένειας**, κοινής αποδοχής, ενώ καθοδήγησε και υποστήριξε τη Διεύθυνση του σχολείου με απώτερο στόχο να δρομολογηθεί η διαδικασία ανάθεσης της φροντίδας της, αλλά και να εκδοθεί εντολή διεξαγωγής κοινωνικής έρευνας από την αρμόδια Εισαγγελία.

Άρνηση εισόδου αιτούντων άσυλο σε υδροθεραπευτήριο

Ιστορικό | Ιδιωτική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών υδροθεραπευτηρίου αρνήθηκε την είσοδο σε αιτούντες διεθνή προστασία (άσυλο). Η επιχείρηση υποστήριξε ότι δεν επιτρέπει σε αλλοδαπούς που φιλοξενούνται σε κέντρα υποδοχής-φιλοξενίας προσφύγων/μεταναστών να κάνουν χρήση των κοινών λουτρών, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας (για την προφύλαξη των υπολοίπων επισκεπτών των λουτρών από μετάδοση ασθενειών που η επιχείρηση θεωρεί ότι παρατηρούνται στα εν λόγω κέντρα).

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στο **Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), ζητώντας πληροφόρηση και στοιχεία σε σχέση με ύπαρξη ή μη κινδύνου μετάδοσης νοσημάτων** από φιλοξενούμενους σε κέντρα φιλοξενίας προσφύγων κατά την χρήση εγκαταστάσεων υδροθεραπευτηρίου. Σύμφωνα με την αναλυτική απάντηση του Τμήματος Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕΕΛΠΝΟ, δεν υφίσταται τέτοιος κίνδυνος, εφόσον η επιχείρηση τηρεί την σχετική υγειονομική νομοθεσία και λαμβάνει τα βασικά μέτρα υγιεινής που προβλέπονται. Ακολούθως, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημέρωσε την επιχείρηση ότι, δεν είναι νόμιμος ο προβαλλόμενος λόγος αποκλεισμού από τις υπηρεσίες της των αλλοδαπών που διαμένουν σε κέντρα φιλοξενίας και της ζήτησε να διακόψει την ακολουθούμενη πρακτική και να αποκαταστήσει την ισότιμη πρόσβαση ανεξαρτήτως εθνικής ή φυλετικής καταγωγής. Η επιχείρηση δεν απάντησε στον Συνήγορο του Πολίτη ούτε ενημέρωσε σχετικά.

Έκβαση | Κατόπιν αυτού, ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι, **η επιχείρηση παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης για λόγους χρώματος / εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής**, παράβαση που διώκεται ποινικά αυτεπαγγέλτως, και ολοκλήρωσε την διαμεσολάβησή του, αποστέλλοντας σχετικό πόρισμα στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

Εφαρμογή απόφασης Α.Α.Δ.Ε. για την αναβίωση επιχειρήσεων που είχαν εκκρεμότητες τακτοποίησης παγίων στοιχείων

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε **αίτημα ενδιαφερόμενων σχετικά με την εκκρεμότητα εφαρμογής Απόφασης της Α.Α.Δ.Ε. (ΠΟΛ. 1159/2017)** από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) που αφορά τη δυνατότητα αναβίωσης επιχείρησης, η οποία εκ παραδρομής έχει προβεί σε διακοπή εργασιών, χωρίς την τακτοποίηση εκκρεμοτήτων της. Οι πολίτες κατήγγειλαν ότι παρά την έκδοση της Απόφασης, **αυτή δεν εφαρμόστηκε επί μακρόν από τη Δ.ΗΛΕ.Δ.,** με αποτέλεσμα να αδυνατούν να τακτοποιήσουν εκκρεμότητες, όπως η μεταβίβαση παγίων στοιχείων της επιχείρησής τους. Συγκεκριμένα, με την με αρ. 1159/2017 Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίστηκε διαδικασία ενεργοποίησης, στο Φορολογικό Μητρώο, του Α.Φ.Μ. των φορολογουμένων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, που έχουν προβεί στη διακοπή των εργασιών τους στη Δ.Ο.Υ. χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο της εκκαθάρισης, ως όφειλαν, καθώς υπήρχε εκκρεμότητα αυτών, όπως χρηματική απαίτηση ή χρέος προς τρίτους ή εταιρική περιουσία ή πάγιο, που δεν διατέθηκε στους εταίρους, μετόχους κλπ., ή ενώ είχαν τεθεί σε εκκαθάριση, υπέβαλαν δήλωση διακοπής εργασιών χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο αυτής.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος **ζήτησε την επίσπευση της επίλυσης των τεχνικών προβλημάτων του μηχανογραφικού συστήματος TAXISNET,** που εμπόδισαν την εφαρμογή της Απόφασης, καθώς η καθυστέρηση αυτή δημιούργησε σοβαρά προβλήματα επιβίωσης στους πολίτες.

Έκβαση | Μετά την παρέμβαση του Συνηγόρου, η **Δ.ΗΛΕ.Δ. προέβη στην έκδοση οδηγιών προς όλες τις Δ.Ο.Υ.,** για την εφαρμογή της Απόφασης και την περαιτέρω επίλυση προβλημάτων, σχετικά με την αναβίωση της επιχείρησης.

Ανώδυμη καταγγελία για κακοποίηση ανήλικων τέκνων

Ιστορικό | Κάτοικος πολυκατοικίας σε προάστιο της Αττικής κατήγγειλε την **χρόνια κακοποίηση των ανήλικων τέκνων οικογένειας συνοίκων του**, καθώς και την μη αποτελεσματική ανταπόκριση των αρμόδιων αρχών σε προηγούμενες εκκλήσεις για βοήθεια.

Διερεύνηση | Από την υποβληθείσα αναφορά και τη διερεύνησή της προέκυψε η **καθημερινή έκθεση των παιδιών σε σοβαρό κίνδυνο**.

Έκβαση | Ο Συνήγορος παρέπεμψε την υπόθεση στην **αρμόδια εισαγγελική αρχή**, με απώτερο στόχο να εκδοθεί εντολή διεξαγωγής κατεπείγουσας κοινωνικής έρευνας, διαδικασία που υλοποιήθηκε άμεσα χάρη στην έγκαιρη ανταπόκριση της Εισαγγελίας.

Αποζημίωση από τα ΕΛ.ΤΑ. σε πολίτη

Ιστορικό | Πολίτης απευθύνθηκε στον Συνήγορο, ύστερα από την **άρνηση των ΕΛ.ΤΑ. Α.Ε. να τον αποζημιώσουν για την καταστροφή δέματός του**, το οποίο περιείχε ένα μεταλλικό δοχείο με λάδι συσκευασμένο σε ξύλινο κουτί προστασίας, λόγω διαρροής του περιεχόμενου του. Τα ΕΛ.ΤΑ. υποστήριξαν ότι το περιεχόμενο του δέματος, το οποίο ο ενδιαφερόμενος είχε αποστείλει στην Μεγάλη Βρετανία, περιλαμβανόταν στα απαγορευμένα.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο του διαμεσολαβητικού του ρόλου, απεύθυνε έγγραφο προς τα ΕΛ.ΤΑ., στο οποίο επισήμανε το γεγονός ότι το υποκατάστημα των ΕΛ.ΤΑ., στο οποίο ο ενδιαφερόμενος απευθύνθηκε, **παρέλαβε κανονικά το δέμα, γνωρίζοντας το περιεχόμενό του, αφού ο πολίτης το είχε δηλώσει στη σχετική φόρμα.**

Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, ο Συνήγορος του Πολίτη, ζήτησε από τα ΕΛ.ΤΑ., να εξετάσουν τη **δυνατότητα αποζημίωσης** του ενδιαφερόμενου, είτε για την αξία του καταστραφέντος δέματος, είτε / και, για τα ταχυδρομικά έξοδα τα οποία ο ενδιαφερόμενος κατέβαλε για την αποστολή του δέματος, δεδομένου ότι υπό άλλες συνθήκες, δηλαδή εάν είχε πληροφορηθεί από τους υπαλλήλους του υποκαταστήματος των ΕΛ.ΤΑ., ότι το περιεχόμενο του δέματος περιλαμβανόταν στα απαγορευμένα, δεν θα είχε προβεί στην αποστολή του.

Έκβαση | Τα ΕΛ.ΤΑ., με σχετικό έγγραφό τους, ενημέρωσαν τον Συνήγορο, ότι ύστερα από επικοινωνία με την αντίστοιχη υπηρεσία της Μεγάλης Βρετανίας και διαπιστώνοντας το σφάλμα τους, αποφάσισαν **να καταβάλουν πλήρη αποζημίωση στον πολίτη για την καταστροφή του δέματός του** (έξοδα αποστολής και αξία περιεχομένου), ενώ εξέφρασαν ταυτόχρονα την λύπη τους για την εκ παραδρομής αποστολή του προγενέστερου αρνητικού εγγράφου τους.

Καταγγελία περί διάκρισης σε βάρος αλλοδαπών νηπίων

Ιστορικό | Πολίτης κατήγγειλε την απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου που οδηγούσε σε αποκλεισμό αλλοδαπών νηπίων από τη φοίτησή τους σε δημοτικούς παιδικούς σταθμούς, λόγω μη ομιλίας της ελληνικής γλώσσας.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος διερεύνησε άμεσα το ζήτημα, που είχε κοινοποιηθεί και σε ενημερωτικές σελίδες του διαδικτύου, προέβη σε επικοινωνία με το γραφείο Δημάρχου, υποδεικνύοντας την λανθασμένη προσέγγιση του ζητήματος.

Έκβαση | Ο Συνήγορος **πέτυχε την διαγραφή του άστοχου κριτηρίου** στο έντυπο της αίτησης εγγραφής βρεφών και νηπίων στους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς.

Άρνηση εισόδου αλλοδαπών σε οργανωμένη παραλία δημοτικής επιχείρησης

Ιστορικό | Πολίτες και ΜΚΟ απευθύνθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη επειδή στο ταμείο οργανωμένης παραλίας που διαχειρίζεται δημοτική επιχείρηση ανακοινώθηκε ότι, η **είσοδος αλλοδαπών από χώρες εκτός Schengen επιτρέπεται μόνο με επίδειξη διαβατηρίου**, ενώ αναφέρθηκε περιστατικό άρνησης εισόδου σε υπήκοο Συρίας, επειδή ήταν κάτοχος δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στη δημοτική επιχείρηση για την υπόθεση. Η επιχείρηση υποστήριξε ότι, η ανακοίνωση δεν αποτύπωνε την πραγματική βούλησή της, ότι η σχετική απόφαση του Δ.Σ. της επιχείρησης **αποσκοπούσε στην καταπολέμηση της άνευ καταβολής αντιτίμου εισόδου ατόμων στην πλαζ** και προέβλεπε την είσοδο και αλλοδαπών λουομένων με την επίδειξη νόμιμου παραστατικού εγγράφου για την απόδειξη της νόμιμης διαμονής τους στην χώρα. Σύμφωνα με την επιχείρηση, η ανακοίνωση αφαιρέθηκε άμεσα και δόθηκε εντολή στους υπαλλήλους της να μην απαγορεύουν την είσοδο στην πλαζ σε οποιονδήποτε κατέβαλε το αναλογούν αντίτιμο, η δε άρνηση εισόδου στον Σύρο υπήκοο αποδόθηκε σε παρεξήγηση και άγνοια του εμπλεκόμενου υπαλλήλου. Από την εξέταση της σχετικής απόφασης του Δ.Σ., ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ότι, ως νομιμοποιητικό έγγραφο για την είσοδο των αλλοδαπών στην παραλία ορίστηκε από την επιχείρηση μόνο το διαβατήριό και, ως εκ τούτου, η ανακοίνωση που αναρτήθηκε στο ταμείο της πλαζ αποτύπωνε την βούληση της επιχείρησης. Επιπλέον, η απόφαση του Δ.Σ. της επιχείρησης βασίστηκε σε γνωμοδότηση δικηγόρου, από το περιεχόμενο της οποίας δεν προέκυπτε πρόβλημα λαθραίας εισόδου ατόμων στην παραλία αλλά η ανάγκη εξασφάλισης της σωστής χρήσης της. Η γνωμοδότηση περιελάμβανε ρητώς στα νόμιμα παραστατικά που παρέχουν δικαίωμα εισόδου στην πλαζ και το δελτίο προσωρινής διαμονής αλλοδαπού, παραστατικό που δεν συμπεριλήφθηκε ωστόσο στην επίμαχη απόφαση του Δ.Σ..

Έκβαση | Ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι, η δημοτική επιχείρηση με την απόφασή της **παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης**, προβαίνοντας σε έμμεση διάκριση λόγω εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, παράβαση που διώκεται ποινικά αυτεπαγγέλτως, και ολοκλήρωσε την διαμεσολάβησή του, αποστέλλοντας σχετικό πόρισμα στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας

Ιστορικό | Πολίτης, καταγωγής **Ρομ και Μάρτυρας του Ιεχωβά, απευθύνθηκε στο Δήμο Φυλής προκειμένου να λάβει βεβαίωση μόνιμου κατοικίας** και να την αξιοποιήσει κατά την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο καθεστώς εκπλήρωσης εναλλακτικής υπηρεσίας ως αντιρρησίας συνείδησης.

Διερεύνηση | Σύμφωνα με το άρθρο 279 του Ν. 3463/2006 (Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων): **«Η ιδιότητα μόνιμου κατοίκου, όπου αυτή απαιτείται, βεβαιώνεται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας.** Η οικεία βεβαίωση χορηγείται εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στο δήμο ή στην κοινότητα, που αποδεικνύεται με την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο απόδειξης λογαριασμού ΔΕΚΟ ή αντιγράφου εκκαθαριστικού της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.). Εάν, αιτιολογημένως, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από τα ανωτέρω δικαιολογητικά, αυτή αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Σε κάθε περίπτωση ο δήμαρχος μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης με παράθεση ειδικής αιτιολογίας».

Μολονότι ο Δήμος Φυλής επιβεβαίωσε, επί τη βάσει αυτοψίας που πραγματοποίησε, την πραγματική εγκατάσταση του αναφερομένου στο Δήμο, εν συνεχεία **αρνούταν να προχωρήσει στη χορήγηση της βεβαίωσης.** Για την άρνηση έκδοσης της βεβαίωσης ο Δήμος επικαλούνταν την κατάσταση και τον τύπο της κατοικίας του αιτούντος (καλύβα, πρόχειρο παράπηγμα, κ.τ.λ.), την ιδιοκτησία του οικοπέδου ή του παραπήγματος στην οποία βρίσκεται, την μη διαρκή ενδεχομένως, ή καθ' όλες τις ώρες της ημέρας, παρουσία του αναφερομένου στην οικία του λόγω εργασίας, κτλ. Τα στοιχεία αυτά, ωστόσο, και η διακρίβωσή τους δεν περιλαμβάνονται στις προϋποθέσεις που τίθενται στις διατάξεις για τη χορήγηση της βεβαίωσης. Από τη στιγμή που πραγματοποιήθηκε αυτοψία και διαπιστώθηκε η εγκατάσταση του αναφερομένου στον Δήμο, η άρνηση έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης για την άσκηση ενός νόμιμου δικαιώματος του αιτούντος (υπαγωγή στο καθεστώς των αντιρρησιών συνείδησης), συνιστά έμμεση διάκριση εις βάρος του για λόγους που σχετίζονται με την φυλετική του καταγωγή και τις συνθήκες διαβίωσής του ως ρομά.

Έκβαση | Με αποστολή εγγράφου και τηλεφωνικές επικοινωνίες προς υπηρεσίες και στελέχη της δημοτικής αρχής, ο Συνήγορος παρενέβη προκειμένου **να διασφαλιστεί η εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας στη συγκεκριμένη υπόθεση** και παράλληλα, να ενημερωθούν και να ευαισθητοποιηθούν τα στελέχη της δημοτικής αρχής, προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον πρακτικές που στερούν από πολίτες Ρομά την άσκηση νόμιμων δικαιωμάτων τους για λόγους που σχετίζονται με τον τρόπο διαβίωσης της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας. Τελικά, ο Δήμος προχώρησε στην έκδοση της αιτούμενης βεβαίωσης.

Απαλλαγή από το κυκλικό ωράριο εργαζόμενης με χρόνια πάθηση

Ιστορικό | Εργαζόμενη νοσηλεύτρια σε Δημόσιο Νοσοκομείο μέχρι το 2011 ήταν τοποθετημένη στο τμήμα επειγόντων περιστατικών απασχολούμενη σε κυκλικό ωράριο, ενώ στη συνέχεια **απαλλάχθηκε από το κυκλικό ωράριο κατόπιν υπόδειξης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής λόγω των προβλημάτων υγείας** που αντιμετώπιζε. Από τον Απρίλιο του 2018, η Υπηρεσία της ξεκίνησε εκ νέου να την τοποθετεί σε απογευματινές βάρδιες, αρνούμενη τη δεσμευτικότητα πρόσφατων ιατρικών γνωματεύσεων που συνιστούσαν αιτιολογική βάση για τη συνέχιση της απαλλαγής της από το κυκλικό ωράριο.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη έστειλε έγγραφο στη Διοίκηση του Νοσοκομείου επισημαίνοντας την υποχρέωση του εργοδότη να λάβει **μέτρα εύλογων προσαρμογών** δυνάμει του άρθρου 5 του Ν. 4443/2016 για εργαζόμενους/ες με αναπηρία ή χρόνια πάθηση διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών του Νοσοκομείου. Το Νοσοκομείο εμμένοντας στην άποψή του περί μη δεσμευτικότητας των ιατρικών γνωματεύσεων, συνέχισε να αρνείται την ικανοποίηση του αιτήματος της εργαζόμενης για απαλλαγή από το κυκλικό ωράριο. Σε συνέχεια της αλληλογραφίας, ο ΣΤΠ ζήτησε από το Νοσοκομείο να εξετάσει και εναλλακτικές επιλογές, ώστε η εργαζόμενη να απασχοληθεί σε μόνιμο πρωινό ωράριο χωρίς διακινδύνευση της ομαλής και αποτελεσματικής λειτουργίας του Νοσοκομείου.

Έκβαση | Τελικά, το Νοσοκομείο ανταποκρινόμενο στο αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη **πρότεινε στην εργαζόμενη την παραμονή της στην οφθαλμολογική κλινική με 4 απογευματινές υπηρεσίες μηνιαίως** και εναλλακτικά την μετακίνησή της στην ορθοπαιδική κλινική με υπηρεσία αποκλειστικά σε πρωινό ωράριο.

Καταβολή αποζημίωσης λόγω ρυμοτομίας

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη, εξέτασε αναφορά πολίτη σχετικά με την παράλειψη απάντησης του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας επί αιτήσεως με αντικείμενο την **καταβολή αποζημίωσης λόγω ρυμοτομίας** ιδιοκτησίας στο Παράλιο Άστρος.

Διερεύνηση | Η Αρχή ζήτησε από τις υπηρεσίες να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες ώστε **να δρομολογηθεί η αποζημίωση** της ρυμοτομηθείσας ιδιοκτησίας.

Έκβαση | Μετά τη διαμεσολάβηση της Αρχής, η Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας παρείχε την ενημέρωση περί της έκδοσης της υπ'αρ. 49/2019 σχετικής αποφάσεως του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου σχετικά με την **έγκριση αποζημίωσης** δια της εντός του τρέχοντος έτους εφάπαξ καταβολής ποσού της τάξης των 14.000 €.

Απευθείας εξαγορά ιδιοκτησίας στη Ρόδο, δεσμευμένης για αρχαιολογικούς σκοπούς

Ιστορικό | Ιδιοκτήτες στην πόλη της Ρόδου ζήτησαν το 2005 τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη, ώστε να ολοκληρωθεί η εκκρεμής από το έτος 2002 **απαλλοτρίωση του οικοπέδου** τους.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη επικαλέστηκε τη νομοθεσία σύμφωνα με την οποία **το Δημόσιο έχει τη διακριτική ευχέρεια να απαλλοτριώνει ακίνητα, εν όλω ή εν μέρει, ή να προβαίνει στην απευθείας εξαγορά τους για αρχαιολογικούς σκοπούς**. Για τους ίδιους λόγους, είναι επίσης δυνατή είτε η στέρση, προσωρινή ή οριστική, είτε ο περιορισμός της κατά προορισμό χρήσης ακινήτων με καταβολή πλήρους αποζημίωσης, όταν τα μέτρα αυτά είναι οριστικά. Εάν όμως η αποζημίωση εκτιμάται αρμοδίως ότι αθροιστικά προσεγγίζει την αξία του ακινήτου, τότε οφείλεται η απαλλοτρίωσή του.

Έκβαση | Μετά τον χαρακτηρισμό της στέρσης χρήσης του ακινήτου ως οριστικής (2006) και με επίμονες ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη, το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) γνωμοδότησε, **αρχικά υπέρ της απαλλοτρίωσης (2011)** και ακολούθως (2017) για την απευθείας εξαγορά του οικοπέδου, το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ) προέβη στην έκδοση της **βεβαίωσης πίστωσης** και, τον Νοέμβριο του 2018, εκδόθηκε η ΚΥΑ, με την οποία εγκρίθηκε η **απευθείας εξαγορά** του ακινήτου, αντί τιμήματος 349.083,90€.